

Vrijgesteld van het g...
 Afschrift ter kennis gebra
 uitvoering van artikel 726
 het Gerechtelijk Wetboek

29/06/2009

DE BURGERLIJKE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG, ZITTING
 HOUDENDE TE HASSELT, VIJFDE KAMER, HEEFT HET VOLGENDE
 VONNIS UITGESPROKEN:

Rep.: 5498

Gr. Nr.: 2420

IN ZAKE A.R. nr. 08/496/A

HD 06.09.2010

DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR VAN HET VLAAMS GEWEST,

wiens burelen gevestigd zijn te 1210 Brussel, Koning Albert II-laan 19 bus
 22;

eiser, vertegenwoordigd door Mr. , advocaat te -

tegen:

, naamloze vennootschap waarvan de zetel gevestigd is te
 en ingeschreven in de Kruispuntenbank
 der ondernemingen onder het nummer

verweerster, vertegenwoordigd door Mr. , advocaat te

VOLGT HET VONNIS:

Gelet op:

- het geregistreerd exploit van dagvaarding van 12 februari 2008 van plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder , loco gerechtsdeurwaarder standplaats te overgeschreven op het eerste hypotheekkantoor te op 15 februari 2008;
- de beschikking van 4 maart 2008 tot regeling van conclusietermijnen en bepaling van rechtsdag bij toepassing van de artikelen 747,§1 Ger.W.;
- het verzoekschrift tot bepaling van nieuwe conclusietermijnen en nieuwe rechtsdag bij toepassing van art. 748,§2 Ger.W., neergelegd door verweerster op 2 april 2009;
- de conclusies en de stukken van partijen.

I. Voorgaanden en vordering:

1. Verweerster, de is de eigenares van een onroerend goed, zijnde een vierkantshoeve, gelegen te , gekadastreerd Dit ingevolge akte van aankoop van 22 september 1992.

Voormeld onroerend goed is deels gelegen in woongebied met landelijk karakter en deels in agrarisch gebied.

Bij proces-verbaal van de controle-ambtenaar van de stad van 11 september 1997 werd als overtreding vastgesteld: "*Ombouwen van hoeve tot woning met 8 kamers en 8 studio's zonder voorafgaandelijke vergunning van het Schepencollege*".

2. De regularisatieaanvraag die verweerster na voormeld proces-verbaal indiende, werd bij beslissing van 12 februari 1998 van het college van burgemeester en schepenen van de stad geweigerd.

Het beroep van verweerster hiertegen werd niet ingewilligd bij beslissing van de bestendige deputatie van de provincie van 11 juni 1998. Ook de bevoegde minister verwierp op 16 februari 1999 het navolgende bij hem ingestelde beroep.

Over het hierna door verweerster bij de Raad van State aanhangig gemaakte beroep werd nog geen uitspraak gedaan.

3. Bij exploit van 10 juli 2004 werd verweerster, tesamen met haar zaakvoerder , door het openbaar ministerie gedagvaard voor de correctionele rechtbank te omwille van de instandhouding van bovenvermelde bouwinbreuken.

Bij vonnis van de 13e kamer van de correctionele rechtbank te van 14 juni 2005 werd vastgesteld dat de instandhouding van bouwwerken niet meer strafbaar was. Op vordering van eiser, de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur, werd wel het herstel van de plaats in de vorige toestand bevolen, binnen een termijn van één jaar, door het gedeelte van de hoeve dat gelegen is in agrarisch gebied, terug te brengen tot zijn oorspronkelijke staat en toestand en het gedeelte dat gelegen is in woongebied aan te passen en te verdelen in maximum drie woongelegenheden, onder verbeurte van een dwangsom van € 195,00 per dag vertraging.

Bij arrest van 3 januari 2007 van het hof van beroep te werd voormeld vonnis hervormd. Het hof verklaarde zich onbevoegd om kennis te nemen van de herstellvordering. De herstellvordering werd immers pas bij dagvaarding van 10 juli 2004 voor de strafrechter ingeleid, zijnde op een ogenblik dat de feiten niet meer strafbaar waren, zodat de strafrechter geen bevoegdheid meer had om over deze vordering te oordelen.

3. Bij exploit van 12 februari 2008 liet eiser overgaan tot dagvaarding van verweerster voor deze rechtbank.

Vermits, ingevolge art. 748bis Ger.W., de laatste conclusies van een partij de vorm aannemen van syntheseconclusies en, voor de toepassing van art. 780, eerste lid, 3°, alle vorige conclusies en desgevallend de gedinginleidende akte van de partij die de syntheseconclusies neerlegt vervangen, vordert eiser thans, krachtens zijn op 16 juli 2008 ter griffie neergelegde conclusie:

- vast te stellen dat verweerster, zonder in het bezit te zijn van een voorafgaande en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schep en, een grond heeft gebruikt voor het verbouwen en in stand houden van studentenkamers en studio's in een oorspronkelijke vierkantshoeve te , gekadastreerd en

- verweerster te veroordelen tot herstel, binnen de zes maanden na betekening van de uitspraak, van de plaats in de oorspronkelijke staat, zijnde, voor het gedeelte van de hoeve gelegen in agrarisch gebied, het herstel in zijn oorspronkelijke indeling en toestand en, voor het overige gedeelte van de hoeve gelegen in woongebied met landelijk karakter, de aanpassing en onderverdeling van de constructie in maximum drie woongelegenheden, voor zover deze geen privacyhinder veroorzaken voor de omwonenden. Dit alles onder verbeurte van een dwangsom van € 198,36 per dag vertraging.

II. Beoordeling:

a. Procedure:

1. De termijnen om conclusies te nemen werden, bij toepassing van art. 747,§1 Ger.W., geregeld bij beschikking van de voorzitter van deze rechtbank van 4 maart 2008.

Vastgesteld dient te worden dat verweerster buiten de vastgestelde termijnen synthesebesluiten neerlegde, respectievelijk op 16 oktober 2008 en op 2 april 2009.

Vermits eiser de wering uit de debatten vordert van voormelde besluiten dient hierop, bij toepassing van art. 747,§2, zesde lid Ger.W., te worden ingegaan.

2. Verweerster legde op 2 april 2009, bij toepassing van art. 748,§2 Ger.W., een verzoekschrift neer ter griffie, teneinde bijkomende conclusietermijnen en een nieuwe rechtsdag te bekomen.

Ingevolge voormelde beschikking van de voorzitter van de rechtbank van 4 maart 2008 was rechtsdag bepaald op de zitting van deze kamer van 20 april 2009.

Het nog op 2 april 2009 door verweerster neergelegde verzoekschrift werd derhalve niet neergelegd ten laatste dertig dagen voor de vastgestelde rechtsdag, zoals voorgeschreven door art. 748,§2 Ger.W., en is derhalve onontvankelijk.

b. In rechte:

1. De 12° kamer van het hof van beroep te Antwerpen verklaarde zich, in het kader van de strafprocedure, onbevoegd om kennis te nemen van de herstellvordering van eiser. Dit omwille van het feit dat de dagvaarding waarbij de herstellvordering werd aanhangig gemaakt dateert van 10 juli 2004, zijnde op een ogenblik dat er geen strafsancie meer voorzien was.

De herstelmaatregel is immers een maatregel van burgerlijke aard die tot de strafvordering behoort, maar is geen straf is in de zin van het strafwetboek (R.v.St., 2 april 2004, R.W., 2004-2005, 306; Cass., 1^{ek.}, 9 september 2004, R.W., 2004-2005, 1617).

De strafrechter kan enkel uitspraak doen over een burgerlijke vordering op voorwaarde dat op het ogenblik van de instelling van de burgerlijke vordering nog een ontvankelijke strafvordering bestaat (R. Verstraeten, Handboek strafvordering, 4° uitgave, p. 184, nr. 314).

Vermits in casu, op het ogenblik dat eiser zijn herstellvordering voor de strafrechter aanhangig maakte, voor de instandhouding in een niet ruimtelijk

kwetsbaar gebied geen strafsanctie meer voorzien was, was de strafrechter niet bevoegd om hierover uitspraak te doen.

Wanneer eiser thans zijn herstellvordering aanhangig maakt voor de burgerlijke rechter is er geen schending van het gezag van gewijsde. De strafrechter deed immers geen uitspraak over deze herstellvordering enkel over zijn bevoegdheid om er van kennis te nemen.

2. Verweerster besluit tot de onontvankelijkheid van de vordering van eiser omwille van verjaring.

Het verweermiddel van de verjaring is immers geen processuele exceptie maar een middel van niet-ontvankelijkheid (A. Van Oevelen, Algemeen overzicht van de bevrijdende verjaring en de vervaltermijnen in het Belgisch privaatrecht, T.P.R., 1987, 1774; Rb Hasselt, 10^e kamer, 18 april 2002, R.W., 2004-2005, 432).

3.1. De vordering van eiser is gegrond op art. 146 en 151 DRO.

Volgens eiser heeft deze verweerster zich schuldig gemaakt aan het misdrijf van instandhouding van niet vergunde bouwwerken en houdt art. 146,3^e lid DRO enkel een strafuitsluitende verschoningsgrond in.

Art. 7 van het decreet van 4 juni 2003 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 22 augustus 2003 en ingevolge art. 12 van het decreet in werking getreden op dezelfde dag), houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999, houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, heeft, wat het handhavingsbeleid betreft, aan art. 146 van het decreet van 18 mei 1999 een derde en vierde lid toegevoegd, waarvan het derde lid luidde als volgt:

"De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze een ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijke uitvoeringsplan of plan van aanleg."

Bij arrest nr. 14/2005 van het Arbitragehof (thans Grondwettelijk Hof) van 19 januari 2005 werden in art. 146, derde lid, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals toegevoegd bij artikel 7 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 4 juni 2003, de woorden "voorzover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijke uitvoeringsplan of plan van aanleg" vernietigd.

De tekst van art. 146, derde lid, zoals thans van kracht luidt bijgevolg: "De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voorzover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden".

De bedoeling van artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 is een bouwmisdrijf niet langer te beschouwen als een voortdurend misdrijf en de strafbaarstelling van de instandhouding te schrappen (Parl. St., Vlaams Parlement, 2002-2003, nr. 1566/7, p.38).

M.a.w. buiten de ruimtelijk kwetsbare gebieden is het "instandhouden" momenteel nooit strafbaar.

Het Arbitragehof motiveert zijn beslissing in het arrest 14/2005, ondermeer, als volgt:

"Uit de artikelen 12 en 14 van de grondwet, almede uit artikel 7 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, vloeit voort dat de strafwet weliswaar een zeker flexibiliteit mag vertonen met het oog op wijzigende omstandigheden, maar dat zij niettemin moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is.

...

Bijgevolg schendt het bij artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 toegevoegde derde lid van artikel 146 van het decreet van 18 mei 1999 de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, in zoverre de omschrijving "onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder voor de omwonenden" en de omschrijving "ernstige inbreuk op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg" geen voldoende nauwkeurige normatieve inhoud hebben om een misdrijf te kunnen definiëren."

Uit het voorgaande dient te worden afgeleid dat het in art. 146, 3^e lid van het decreet niet handelt over een strafuitsluitingsgrond, maar wel om de wijziging in de strafbaarstelling (J. Ghysels, Instandhoudingsmisdrijf stedenbouw, NjW 2004, 1303; P. Flamey, J. Bosquet en F. Judo, Handhavings- en verjaringsdecreet Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw, Brugge, Larcier, 2004, 27-29). -

De stelling van eiser dat het enkel gaat om een strafuitsluitingsgrond druist in tegen de in de parlementaire voorbereiding verwoorde wil van de decreetgever om oude toestanden te laten rusten.

Men maakt zich nog enkel schuldig aan een strafbaar gedrag indien men niet vergunde werken in stand houdt in ruimtelijk kwetsbare gebieden.

De door eiser aangehaalde rechtspraak strekt er niet toe om tot een ander besluit te komen (Zie M. Boes, Kroniek ruimtelijk ordening (1999-2007), R.W., 2007-08, p. 1790, nrs. 129 en 130, waarin gesteld wordt dat uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie niet kan afgeleid worden dat het enkel om een strafuitsluitingsgrond gaat, terwijl het Grondwettelijk Hof duidelijk kiest voor het opheffen van de strafbaarheid).

3.2. De herstellvordering van eiser is onderworpen aan de verjaringsregeling uit het burgerlijk recht.

De verjaring van de herstellvordering van de stedenbouwkundig inspecteur valt onder de vijfjarige termijn van artikel 2262bis, §1, al. 2 B.W. (Rb. Tongeren, 5 januari 2006, Limb. Rechtsleven, 2006-2, 138, met uitvoerige noot).

Ingevolge de artikelen 7 en 12 van het decreet van 4 juni 2003 is het instandhouden in niet ruimtelijk kwetsbaar gebied niet meer strafbaar sedert 22 augustus 2003.

Het wordt niet betwist dat verweerster de zonder bouwvergunning uitgevoerde werken hebben in stand gehouden tot op heden, hetgeen alleszins tot 22 augustus 2003 een strafbare inbreuk uitmaakte. Het misdrijf van instandhouding betreft immers een voortdurend misdrijf.

Een herstellvordering aanhangig gemaakt bij exploit van 12 februari 2008, zijnde binnen een termijn van vijf jaar na 22 augustus 2003, is derhalve niet verjaard.

4. Verweerster vordert ondermeer om de gevraagde herstelmaatregel voor te leggen aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

De vraag stelt zich evenwel of eiser zijn vordering, zoals ingesteld bij exploit van 12 februari 2008, kon aanhangig maken zonder voorafgaand en eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

Eiser heeft zijn herstellvordering bij voormeld exploit en op voormelde datum voor het eerst aanhangig gemaakt voor de burgerlijke rechter, bij toepassing van art. 151 DRO.

Ingevolge voormeld art.151 DRO is art. 149,§2 DRO niet van toepassing op de vordering voor de burgerlijke rechter.

De herstellvordering van 11 maart 1999, waarnaar eiser verwijst om voor te houden dat geen voorafgaand en eensluidend advies van de Hoge Raad voor Herstelbeleid noodzakelijk is (stuk 5 bewijsbundel eiser), betreft evenwel de herstellvordering bedoeld in art. 149,§2 DRO, waarmee deze ingeleid wordt bij het parket en is derhalve enkel dienstig in een procedure voor de strafrechter.

De huidige herstellvordering van eiser werd ingeleid bij zijn exploit van 12 februari 2008 en derhalve na de datum van inwerkingtreding van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

Teneinde partijen toe te laten verder standpunt in te nemen over de ontvankelijkheid en gegrondheid van een pas op 12 februari 2008 ingestelde herstellvordering zonder voorafgaand advies van de Hoge Raad voor Herstelbeleid, dient een heropening der debatten te worden bevolen, waarbij partijen eveneens worden aanzocht standpunt in te nemen omtrent de vraag of aan de vereiste tot het bijbrengen van een "voorafgaandelijk" en eensluidend advies nog kan worden voldaan in de loop van het geding.

De voorschriften van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken werden nageleefd.

OM DEZE REDENEN:

De rechtbank, rechtdoende op tegenspraak:

Beveelt, bij toepassing van art. 747,§2, zesde lid Ger.W. de wering uit de debatten van de synthesebesluiten neergelegd door verweerster ter griffie, respectievelijk op 16 oktober 2008 en 2 april 2009.

Verklaart het door verweerster op 2 april 2009, bij toepassing van art. 748,§2 Ger.W., op 2 april 2009 ter griffie neergelegde verzoekschrift onontvankelijk.

Beveelt, vooraleer uitspraak te doen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van de vordering, bij toepassing van art. 775 Ger.W., zoals gewijzigd door de wet van 26 april 2007, een heropening de debatten en stelt de termijnen voor partijen om gebeurlijk bijkomend conclusies te nemen, vast als volgt:

- eiser: ten laatste op 30 november 2009;
- verweerders: ten laatste op 26 februari 2010;
- eiser: ten laatste op 30 april 2010;
- verweerders: ten laatste op 30 juni 2010;

Stelt de zaak voor verdere behandeling en pleidooien op de zitting van de vijfde kamer van maandag 6 september 2010 om 9 uur (zaal B – Lombaardstraat).

Houdt de uitspraak over de kosten aan.

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare terechtzitting van de vijfde kamer, op het gerechtshof te Hasselt, op 29 juni 2009, alwaar zetelden:

De Heer , rechter, enige rechter,
De Heer , griffier.